

Безодня

КУПИТИ

«Безодня» – це 10 оповідань-катастроф, що описують як гибель внутрішніх світів, розлади психології людей, їх моральне падіння, так і колапси цілих систем і всесвітів, в яких ми живемо. Скріплені одночасно нетривіальною жорстокістю, кривавістю та безмежною любов'ю, оповідання звучать в унікальній тональності “поетичного трешу”. Основним центром всіх історій є погляд на природу людини в нових обставинах, в обставинах українського суспільства та сучасного світу загалом. А основним питанням є – чи заслуговує такий світ на життя? Кожна з новел – це історія судного дня, де крізь абсурдуючу реальність, зрешечену метафорами, чітко постає оточуючий нас світ, що кожної митті дедалі більше зривається з ціпка. Центральною новелою є «Безодня» – оповідь про ментівську державу, в якій двоє бравих грубих мента потрапляють в забуте Богом і стерте з усіх географій та облікових книг село Безодня. Де рзгортається трагедія людей і природи. Принижені до останньої межі жителі села з'їдають своїх міліціонерів, але продовжують поводити себе підневільно, звільненні власним безумством раби не стають вільними людьми. Продовжує тему соціальної несправедливості і цинізму розповідь «Свині», що буде екранізованою впродовж наступного року. «Свині» – гротескна історія в ключі абсурду, її метафори любові і прями, сюжетні ходи грубі і нарочиті і вгадати хто є хто не складає труднощів. Цей світ населяють зомбі, що безцільно ходять на роботи, свині, що їдять людей, бидлота, що є певним сплавом гопників та голубів. Абсурд цього світу проявляється в його неймовірній байдужості і суспільному цинізмі: голова сільради безкарно розстрілює людей, а збитих намертво пішоходів так і лишають лежати посеред дороги. «В пошуках елементарної любові» – розповідає про кінець Всесвіту, перезапуск сисеми загалом. Новий Великий Вибух народжується в череві рудоволосої дівчини невідомого походження в квартирі десь на Позняках. В той час, коли двоє фізиків-експериментаторів фіксують страшні зміни в фундаментальних силах Всесвіту під Женевою на Адронному колайдері. А десь в Нижньому Тагілі, фізик-експериментатор, якого місцеві давно і міцно вважають алкоголіком і божевільним гарячково вираховує Кінець Світу. І хоча цей світ вже ніщо не може врятувати, новий Всесвіт народжується в любові, і треба вірити, з урахуванням прорахунків попереднього. «Мис доброї надії» – це історія однієї ненародженої душі, якій випало вибачити своїх батьків. На обриві над холодним Північним морем знаходиться загублена долина, як перехід, зал очікування, між одним світом та іншим. Ті, що потрапляють на Мис воліють пробачення і тепла, але якою ціною? «Безодня» – перша збірка прози Марисі Нікітюк, що давно з успіхом реалізовує себе на теренах кіно та театру. Безодня як людського страждання, так і людської жорстокості, і людської любові в жагучій експерсії визирає на читача з поміж рядків. Від маленьких смертей до нищення Всесвіту – все поглинає Безодня, і все породжує теж

ВОНА.

марися
нікіт'юк
БЕЗ●ДНЯ

художник вітя кравець

Марися Нікітюк

БЕЗОДНЯ

ВИДАВНИЦТВО АНЕТТИ АНТОНЕНКО
ЛЬВІВ

ББК 84 (4Укр) 6-44
Н-11

Марися Нікітюк
БЕЗОДНЯ
Оповідання

«Безодня» – це історії катастроф, які не тільки спричиняють колапс у внутрішньому світі героїв, а й можуть призвести до загибелі всесвіту, в якому ми живемо. Одвічна жорстокість, як і безмежна любов зазвучать у новій тональності, де з'являються незвичні сенси – і оголюється найсокровенніше. Лейтмотивом оповіді є сміливий погляд автора на суперечливу людську природу.

Усі права застережені. Жодну частину цього видання не можна перевидавати, перекладати, зберігати в пошукових системах або передавати у будь-якій формі та будь-яким засобом (електронним, механічним, фотокопіюванням або іншим) без попередньої письмової згоди на це **ТОВ «Видавництво Анетти Антоненко».**

ISBN 978-617-7192-44-1

© Марися Нікітюк, текст 2015
© «Видавництво Анетти Антоненко», 2016

МАША Й ШАФА

Маші було не так багато років, коли вперше з шафи виліз рукав маминої сукні й, жмакаючись на подобу скривленого рота, спитав: «Як справи, дитино?» Маша закричала, впала зі стільця і побігла, репетуючи й панічно розмахуючи руками. В самих трусах, дівчинка з гострим чубом, що так і норовив виколоти дитині очі, стрибнула в обійми крісла. Крісло вирвало з поролоном свої бильця-клевні й, надійно обійнявши, сховало Машу в абстракціоністський візерунок декору ранніх дев'яностих, сховало від сукні без голови, шиї, рук і ніг, що розгулювала по квартирі в маминих туфлях. Сукня зазірала до кімнат і по-хазяйськи промовляла: «Я вдома!» Потім, для відводу очей, знімала туфлі й клала на стіл перед телевізором браслет зі штучних перлів. Але крісло й маленька Маша — вони знали й бачили, їх не надуриш — все то сукня із шафи. Маша тихенько задихалася під важкою оббивкою крісла в білому ворсі котячого хутра, але виду не подавала, притулялась до спинки, була спокійною, дихала ротом, пускала слину.

Коли ж прийшли мама й тато, Маша не зрушила, тихцем сиділа в кріслі. Мама плакала на дивані, а тато кружляв по квартирі. Раптом він відчинив шафу й заволав: «Ану виходь!» І тут Маша злякалася: хто виходь, чому виходь, хто там сидить у шафі в подібні дівчинки з великими заячими вухами? Хто?! І крісло, відчувши її страх, підштовхнуло Машу так, що вона вистрибнула до центру кімнати й закричала: «Я тут! Тут! А в шафі — то не я!»

І тільки дві пари злих людських очей, спраглих помсти, зиркнули в бік дитини. І сам Бог знає, ще скільки очей, що не належали жодному з відомих живих створінь, підняли повіки, порозлуплювали свої павучачі зіньки, що той розсипаний бісер з кутів під стелею; і потекла слина по стінах, а казали згодом, що затопили сусіди.

До самого ранку Маша плакала й вибачалась. Її залишили в кімнаті саму без світла — тато викрутив усі лампи з-під плафона. А мама розсунула на вікнах важкі штори, щоб недобрий місяць цілу ніч світив дівчинці в очі.

Маша лежала в кутку під стіною на ліжку, скрутившись, як кицька, й обіймала єдиного друга — плюшевого ведмедя Ваню. З-під дивана потяглися чорні руки, схожі на дерева, потому шугнули під стелю і, як загіпнотизовані анаконди, зависли в повітрі. Згори, в кожному кутку числом по чотири, порозплющували свої очі незнано хто — червоні павучачі намистинки нахабно скліпували одночасно з усіх кутків і всміхалися. У вікна зазирає срібний лупатий місяць — одноокий яйцеголовий велет, що гострими зубами пережовував маленьких діточок, яких діставав із-за незакритих фіранок. Його око-прожектор білим холодним світлом обстежувало кімнату; і тільки бравий Ваня обіймав Машу й ховав її в кутку на ліжку, затуляючи від голодного велета спиною.

Тремтячи від страху й змочуючи ведмежий плюш сльозами, Маша почула, як зі скрипом прочинилась шафа. Звідти на підлогу зістрибнув хтось невеличкий і потупотів до неї. Цей хтось усівся на ліжку й сказав: «Мене можеш не боятися».

Маша розплющила очі широко-широко, смарагдові від сліз, — із них без упину викочувались велетенські краплі. Ваня обіймав її щосили, він боявся розвернутись. Дівчинка визирнула з-за його плеча. На ліжку, в срібному сьайві ока яйцеголового людоджера-велета, сиділо маленьке помаранчеве платтячко. «Не бійся їх, зі мною тобі нічого

боятися», — з відсутньої голови платтячка долинав дитячий дзвінкий сміх. «А ти хто?» — спитала Маша, витираючи об Ваню набряклий від слизу ніс. «Я? Я живу в шафі. А ти, мабуть, маленька Маша? Наші всі тебе знають». «Мене?» — спитала дівчинка і вивільнилася від обіймів мокрого й солоного ведмеда. «Так, тебе. Я буду дуже щаслива, якщо ти пограєшся зі мною. Пограйся зі мною», — й платтячко знову розійшлося по кімнаті дитячим сміхом. «А в що ми будемо гратися?» — спитала Маша й сіла навпроти платтячка, котре без рук, без шиї, без голови й без ніг.

Платтячко дістало з кишені круглі фішки: золоті й срібні з фольги від шоколадок, рубінові з фантиків від смоктульок, смарагдові з листя, були навіть хутрянні зі шкіри подертих котів. Воно розсипало на ліжку чарівні фішки й промовило: «Будемо гратися в Ю-Зе-Фа». «Ю-Зе-Фа? — повторила Маша, зосереджено розглядаючи фішки. — Я ніколи не грала в Ю-Зе-Фа...» «Це просто, — засміялось платтячко, — береш одну фішку, яка водить, інші кладеш на ліжку картинками донизу й з усієї сили кидаєш фішкою, що водить, по інших фішках. Якщо фішки перевернулися — вони твої. У кого буде більше фішок, той і виграв».

Маша спробувала на зуб хутрянну фішку й відразу пожалкувала — рот набився котячою мерлятиною, між зубів позастрягав ворс. Маша заходилася чхати. Велетциклоп знадвору здригався щоразу, як дівчинка чхала; замість «будь здорова» він белькотів оспалими губами щось на кшталт «абурамбурам, абурамбурам». Маша припинила чхати й, зиркаючи у вікно на велета, спитала: «А він?» «Він? — озирнулося платтячко для кращої певності. — Він подивиться. Це Абурамбурам. Він уміє казати лишень своє ім'я, тому каже тільки його — і коли хтось чхає, і коли приходить час комусь помирати». Маша пильно поглянула у срібне щербате око Абурамбурама й повторила самими губами: «Абурамбурам». Велет розтікся

у слинявій усмішці; з його рота до самої землі, аж шість поверхів униз, вивалився пухирчатий рожевий язик, а око, здалося, засвітило яскравіше. «Коли діти вмирають, він приходить по них. Якщо дитинка там, наприклад, не мила руки й тягла до рота все, що не трапиться, й захворіла на дифтерію, Абурамбурам робить її смерть легшою. Йому страшенно шкода діток, які так ніколи й не доживають до того, щоб стати дорослими. Знаєш, вони синіють і кличуть маму з татом, але крізь стиснуте горло долинають тільки хрипи. Тоді Абурамбурам зазирає у вікно до дитини й каже: «Абурамбурам». Дитя повторює за ним «Абурамбурам» і тієї ж секунди вмирає й більше не мучиться. «Абурамбурам-Абурамбурам», — скажеш ти, коли захочеш померти».

Маша витягла з рота пальця й задумалася над щойно скуштованими фішками. Щоб якось виправити ситуацію, принаймні з дифтерією, вона відвернулася й долонями протерла язика. Чисто, тепер мало бути чисто. «А якщо я просто захочу до нього звернутися, то й тоді я помру?» — «Ні, лиш коли захочеш померти насправді. Давай грати? Я перша».

«Ю-Зе-Фа!»

Платтячко й Маша стали дружити. Взимку воно вилазило з шафи в теплій кофтині та в шарфі, весною в гумових чоботях, улітку в коротеньких шкарпетках із мереживом.

На осінь Маша підросла й пішла до школи. В кутку її кімнати вже валявся ранець, а на стільці охайно висіла шкільна форма. Та хоч би скільки розповідала Маша про велета-циклопа Абурамбурама, що світить їй у вікно одним срібним оком, і про платтячко, що грає з нею в «Ю-Зе-Фа», діти не вірили їй, діти піднімали її на сміх. І вона, міркуючи про те, що з ними не так, запідозрила — щось не так насправді з нею самою.

Сніг вкривав тонким подірвленим шаром сіру плитку в шкільному дворі. Так, ніби хтось був ніс вапно через увесь двір по діагоналі й зроняв те вапно скупими лишайними острівцями.

Дівчатка поприносили до школи своїх ляльок і показували одна одній, і розмовляли за них писклявими голосами. Дехто при тому намагався не ворушити губами, у когось навіть виходило, й тоді це робили повально всі. Хтось промовляв за свою біляву ляльку в рукавичку, хтось відвертався й розкидав слова в неправильному порядку. Загалом виходило так, що милі дівчатка кривили нижню губу й пропускали крізь неї потрібні слова, що начебто мали належати ляльці. А Маша не взяла з собою свого найкращого друга Ваню, бо він був велетенський. І платтячко не прийшло, сказало, залазячи до шафи: «Ні, нізачо у світі, і навіть не проси». Та й все по тому. Тож Маша в компанії супилася з-під лоба й просила дати подивитися їй ляльку, бодай чиюсь. Але дівчатка й не збиралися їй давати нічого такого. Тоді Маша спробувала забрати ляльку в однієї дівчинки; коли ж та міцно вчепилася іграшці в ноги, Маша вкусила її за рукав дутого зеленого пуховика. На дівчачий крик прибігли й учителька, й хлопчики. «Тепер вона захворіє на сказ», — казали діти, турбуючись про дівчинку в зеленому пуховику, й повторювали, що в Маші проблеми з головою.

Того дня Маша прийшла додому зарюмсана. Мама спитала: «Чому ти плачеш?» Коли ж Маші не вдалося пояснити, що плаче вона, бо покусала дівчинку, бо та не дала їй ляльку, бо вона не взяла своєї ляльки, бо такої в неї ніколи й не було, а гралася вона з підручними предметами, а наявність платтячка, що вилазить із шафи й грається з нею, всі довкола ставлять під сумнів... — от коли все це пояснити Маші не вдалося, мама стала кричати на неї й підсумувала логічним у таких розмовах «сама винна». Маша зачинилась у своїй кімнаті й заплакала ще дужче.

Хоча їй просто йти ось так і плакати й у кімнаті зачинятися ніхто їй не дозволяв.

«Я не буду з тобою гратися», — сказала Маша, не встаючи з ліжка їй не висовуючи з-під ковдри важкої наплаканої голови, коли платтячко заговорило до неї крізь темряву. «Чому?» — поцікавилось воно. «Бо ти несправжнє. Я вигадала тебе, бо в мене проблеми з головою!» — Маша кричала з-під ковдри важкими незрушними словами. «Хто тобі таке сказав?» — занепокоїлось платтячко. «Не важливо хто, бо це правда!» — Маша рвучко підвелася, зірвавши з себе ковдру. «Ні, це неправда. Я твій друг, і Ваня теж. Це не означає, що в тебе не може бути інших друзів, але їй ми тебе любимо».

Маша зістрибнула з ліжка їй накинулася на Ваню, що валявся в пилу на підлозі в засохлій калюжці котячої сечі. Маша біла його ногами, рвала, рикала, кусала; вона відгризла від нього шматок тканини, потім ще і ще, і все відгрижене спльовувала на ліжку. З Вані посипався сивий рипучий синтепон, і водночас зі стелі повалили лапаті шматки такого ж синтепону, встеляючи кімнату їдкою ватою. За вікном із сірих важких хмар, що лежали безсовісно низько, на самих лишень верхівках шістнадцятиповерхових будинків, пішов беззвучний рясний сніг. Стіна снігу без найменшого шереху вкрила завіконня і все місто. Абурамбурам дивився у вікно їй бачив, що творить маленька Маша. Він потупив сумний погляд, схрестив руки-дерева на грудях і вмер поряд із будинком.

Платтячко зістрибнуло з ліжка, послизнулося на синтепоні їй, похнюпившись відсутньою головою, почимчикувало крізь сиву вату до шафи. Синтепон усе падав, а Маша доривала залишки Вані їй, дивлячись у згасле вікно, кричала, що аж лопались капіляри в носі і цівкою в рота стікала темна кров: «Абурамбурам! Абурамбурам! Абурамбурам!».

Але велет уже вкрився інеєм, його самотне око зтягнулося холодними зимовими хмарами. Платтячко підійшло до шафи, прочинило її і, перш ніж зникнути поміж інших речей, сумно похиталося, а потім застрибнуло всередину. Двері шафи зачинились. А Маша лишилася з огризком стрічки, зав'язаної колись на шиї у Вані бантиком.

І зовсім тихо стало в кімнаті, лиш гуло приземисте небо й падав пригоршнями сніг за вікном. Маша з вогкими очима побрела крізь замети синтепону до шафи. Що ближче шафа, то важче було йти. Сніг вкривав з головою мертвого Абурамбурама знадвору, а в Машиній кімнаті синтепон продовжував сочитися зі стелі, звисати мертвою солодкою ватою. Коли Маша дісталася шафи, синтепону вже намело по пояс. Вона, долаючи опір, прочинила двері, та за ними лишень зяяла темрява й мертві сукні бездушно висіли на плечиках. «Ти де?» — проказала Маша всередину шафи. «Де ти?!» — дівчинка розпачливо перебирала подоли одягу, але там ніде не було помаранчевого платтячка. Маша стисла в руці стрічку, все що лишилося від Вані, й прошепотіла: «Пробачте». Вона сіла в шафі й зачинила за собою двері.

Потому маленька Маша ще довго, щойно прийшовши додому, кидала речі в коридорі, мила руки з велетенським милом, що випадало з долонь, оббиваючись по краях, і, перш ніж сісти за стіл, шастала до своєї кімнати й обережно підкрадалася до шафи. Вона то повільно, ледь чутно прочиняла дверцята, то різко виривала їх із корінням, аж залізні гвинтики вилітали із завіс до центру кімнати. Та хоч би що робила Маша, в шафі панувала тиша: сукні все так само бездушно висіли — вони висіли ні про що, це були єдині речі в домі, чиє висіння не мало жодного метафоричного чи трансцендентного сенсу. Щоб вони поменше відволікали око своїм висінням, їх навіть зачиняли до дерев'яної коробки.

Маша виросла, змінилася і все забула, але звичка сидіти в шафі в неї лишилась. Коли їй було страшно чи дуже добре, чи вона прагла тиші, чи хотіла темноти, вона прослизала тихенько до шафи. За шафою ходили постарілі батьки, їхні друзі, Машині друзі, друзі всіх друзів, лікарі, кравці, продюсери, шпіци, солдати, а Маша тихенько сиділа собі в шафі й давила свої дурнуваті посмішки, вдихаючи чорну темряву. Особливо ж вона любила шафи в гостях. Нові шафи пахли покаліченим деревом, свіжими ранами меблів. Маша тихцем залазила до чужої шафи з ногами, повністю залізала всередину й сиділа там хвилин десять-п'ятнадцять, доки господар чи господиня дому не помічали, що її ніде нема. «Ти де?» — гукали вони по квартирі, губилися в трьох кімнатах, та між білих стін маленької дорослої дівчинки не було видно. А Маша тим часом сиділа тихенько в шафі й усміхалася, потім знаходила момент і так само тихо вислизала з шафи на канапу, що тулилася до журнального столика з чашками чаю й бісквітом. Господар квартири повертався після чергового безрезультатного обходу помешкання й знаходив, як нічого й не трапилось, Машу, що сиділа за столиком, підібгавши під себе ноги, з величезним шматком бісквіта за щокою. «Де ти була?» — питали її. Вона намагалася відповісти й прожувати бісквіт одночасно, потім посміхалася, тягнула павзу, показувала пальцями й руками, що розкаже, щойно дожуге-і-проковтне, і з'їжджала з теми за три-чотири хвилини.

В чужих шафах ховалося щось невідоме, небачене. За ті десять-п'ятнадцять хвилин, що Маша проводила в шафах, вона встигала роздивитися фасони подолів суконь, основні кольори гардероба, вдихнути по діафрагму й видихнути назад кисло-терпкий запах поту, змішаного з парфумами. Ніде не було так багато «людей», як у їхніх шафах. Там валялися білі ліфчики з поролоном, що займав собою не лише весь простір ліфчика, а й грудей, лежали старі безвухі іграшки, заничковані розталі цукерки, а використані презервативи в прозорих пакетиках стирчали

з найпотаємніших куточків шаф — звідти пахло кислим молоком і геноцидом. У шафах, куди похапцем закидалося все підряд перед спонтанним приходом гостей, лежали нутрощі їхніх господарів і стояла незвична, об'ємна тиша, як у костюмерному цехові театру під час вистави — шум, актори, життя були далеко, а тут панувала їхня потаємна присутність.

Маша приглядалася до дорослих і ніяк не могла второпати, що з ними не так. Тепер вона й сама стала дорослою, і їй треба було триматись, як вони, виглядати, як вони, й чинити, як вони. Тож коли її начальник, одружений славний хлопчина, добрий до всіх чужих та безжальний до рідних і друзів, що, він певен, мовчатимуть і терпітимуть, запросив Машу в подорож до Шарм-ель-Шейха, вона відмовилась. Коли ж він, добрий та ніжний, з фотом дружини й дітей у машині, запросив Машу поїхати до Анкари, вона погодилась, бо втретє міг і не запросити, раптом що.

Маша сиділа у своїй шафі, тримала чорну вечірню сукню за рукав, наче за руку когось рідного, хто підтримає якщо не добрим словом, то хоча б недобрим словом важкої хвилини. Вона сподівалася на чудо: сукня підніме рукав і погладить ним Машу по голові, погладить за шерстю й проти, погладить ніжно й обережно, а потім обніме і все пробачить. Але рукав провислим удавом просто спадав з вішака.

Маша не знала, що їй робити, тож коли начальник запросив її прийти в гості, вона взяла й прийшла. Спершу приходила вдень, поки не було ні дітей, ні дружини, щоб перевірити пружність дивана, стійкість підвіконь і витривалість кухонного столу, а потім увечері, щоб мирно й радісно сидіти за тим самим напрочуд тривким кухонним столом, їсти заварні тістечка й потягувати в'язкий чай та переважну частину часу мовчати, дивитись на білявих хлопчика й старшу дівчинку й думати, а де ж у них тут шафа?

Щойно не в міру впевнена в собі, як і у своїх підозрах, дружина відвернулася, а потім і взагалі вийшла до ванної кімнати, щоб розмазати собі туш на обличчі аж обома руками, а начальник, непроникний і веселий, що отримував усі радощі простого життя в один день, загруз в перипетіях свого телефону, Маша встала й тихенько прокралась до спальні. І хоч світло було вимкнене, вона знала, куди йти.

Маша самовдоволено всміхалася собі, сидячи в їхній шафі, вдихала запах килимка для йоги й заблукалої шкарпетки, тішилася власним статусом шафового інкогніто, аж раптом двері прочинилися і з темряви донісся тонкий голосок: «Що ти тут робиш?» Маленька дівчинка стояла по той бік дверцят, у цілковитій темноті, срібними півмісяцями зблискувала темрява в її очах. «Я покличу тата, якщо не скажеш, що ти тут робиш!» — пригрозила дівчинка й полізла в шафу до Маші. «Залазь швидше, а то нас помітить злий велет Абурамбурам і повириває нам руки, й пообгризає кістки, аж так, що будемо ходити безрукі», — навзаєм настрахала Маша. Щойно дверцята шафи за дівчинкою зачинилися, двері до кімнати розчахнулись, і начальник став пильно вслухатися в тишу і вдивлятися в морок. За вікном вийшов з-за хмар місяць, стоокі вогні сусідньої багатоповерхівки кліпали лупатими очима, змінюючи вираз обличчя будинку раз по раз. Чоловік постояв і повслухався у простір. У шафі дівчинка не бачила Маші, а Маша не бачила дівчинки. Коли чоловік вийшов, він був спокійний: у темряві нікого не було — ні Маші, ні його дочки, ні чорної кішки, яка, між іншим, лежала посеред кімнати, випроставши своє довге тіло звідси й досюди, і ритмічно видихала повітря.

— То що ти тут робиш? — прошепотіла дівчинка, вступаючи у змову з дорослою тьотью, яка з незрозумілих для дитини причин сиділа в її, дитини, шафі.

— Сиджу тут, — відповіла Маша, розуміючи, що все нею сказане може бути використане проти неї.

— Ти ховаєшся від когось? Від Абурамбурама? — дівчинка не на жарт перейнялася почутим. З її власних спостережень, дорослі тьоті й дяді не сидять по шафах, а сидять по кухнях, п'ють алкоголь, курять сигарети й одне на одного жаліються. А отже, з цієї явно й серйозно щось не так.

— Ні, Абурамбурам помер, як і Ваня... Нікого нема... — Маша потривожила старі спогади.

— Тобто нікого нема? — перепитала дитина.

— Ну, типу, все минає. І все має свою пору року, і свій час, і своє завершення... Ти, мабуть, не розумієш мене? — спитала Маша і скорчила пафосну гримасу.

— Ні. Але якщо ти ховаєшся від Абурамбурама, який сидить там, за вікном, то не бійся його, зі мною тобі нічого боятися.

Маша замислилася над словами дитини й загострила вушка, перевівши їх до режиму підвищеної уваги та концентрації. Хоч вона й не могла розгледіти, але непомилне просторове відчуття підказувало, що дівчинка складається лише з тулуба, збитої плоти й крові та лімфи, а на місці відсутньої голови висить у повітрі розлога усмішка.

— Хочеш, зіграємо в гру? — спитала дівчинка.

— Можна, — проковтнувши слину, обережно відповіла Маша. Вона запустила руку до кишені, дістала звідтіля жменю коштовних фішок і поклала їх по центру, між собою й дитиною. На Машиних липких від поту руках лишилося просмерdle котяче хутро. Безтілеса ж дитяча усмішка застигла на місці, де мала б бути голова, й замайоріла від краю до краю. Маша теж розпливлася в перламутровій усмішці.

Й обидві ці усмішки проковтнула темрява шафи. Дівчинка й Маша запустили кудись в непроглядну ніч по фішці й пошепки викрикнули в один голос: «Ю-Зе-Фа!».

НІЧНИЙ РИБАЛКА

Була ніч, стояв непроглядний червень, з країв якого забута давнина суворого Кривого Рогу передавала мені привіт руками якоїсь козявки, що калатала у дзвінок про початок вересня. Літо раніше було безконечним, у нього вмещалося півжиття і три блоки жуйок «Педро», а найстрашніше, що тебе чекало в кінці — це перше вересня. Тепер літо вмещало всього-на-всього три будівельні об'єкти і три блоки «Мальборо голд», ну і в кінці — безконечне неподільне ні на фази, ні навіть на пори року Все. Тягуче тривале вічне Все із вжареним під зад страхом, що все це колись закінчиться таки нічим — ані тобі безсмертя, ані нанороботів, ані навіть вина. Тож життя було схоже на перманентну внутрішню обломовщину, що перемежовувалась періодами екзистенційної сверблячки в амфітаміновому угарі. Треба було бігти — і я біг.

Тоді я працював на оздобленні будинків і покидав об'єкти останнім, вже коли господарі міцно вросли в свої нові дивани в своїх нових стінах нових будинків.

Валера був хорошим пацаном, середнім водієм і зовсім так собі депутатом. Тобто, як водиться, він спершу був посереднім водієм, а потім хтозна як став так собі депутатом, але був хорошим пацаном. Він, у принципі, знав майже все, що треба знати хорошій людині тут: як кришувати бізнес, що треба допомагати друзям і родині, як місяцями не з'являтися на робочому місці, тобто у Верховній Раді, і як нікому не перейти дороги.

Тож Валера був хорошим пацаном. На початку червня під мою руку потрапило два його об'єкти — однакові будинки з ділянками під басейн, які, як виявилось, треба було зробити різними. Валері так сподобався план розробленого для нього студентом КІБІ проекту будинку, що він тільки по факту зрозумів — дві абсолютно однакові будівлі на різних кінцях села ох аж як паляться. Хоча у Валери все було офіційно: офіційна дружина, офіційна коханка й офіційна робота, на яку він втівав, аби лише не чути претензій двох попередніх офіційних.

Валера міг годинами тинятися мармуровими коридорами Верховної Ради, ностальгічно роздивляючись у себе під ногами зелені килимки з характерним плетеним орнаментом обабіч. Як доріжки у фастівському дитинстві самого Валери, як доріжки в квартирі у моєму далекому Кривому Розі, як доріжки по всій радянській Україні, на які, за легендами, при фразі одного невідомого алкоголіка своєму синові «йди попісяй на дорожку», хлопчик взяв та й попісяв. Я думаю, Валера не міг не хотіти насцяти бодай на одну з тих доріжок у Раді бодай один раз.

«Вони самі винуваті, там крісла незручні. Ну, я здоровий мужик, мало того, що в піджак елі влажу, так потім ще впаяйся в цю менzurку. І всі по боках зирять на тебе свої баньки. Я такої близості з мужиками іншими, бля, не люблю», — частенько нарікав на інтимність умов у самій сесійній залі Валера, сидячи за склянкою самогону. Тому й не любив він бувати на роботі, а тікав від сімейних проблем то в лазні, то в кулуари Ради мацати руками холодний мармур, топтати ногами зелений кашемір доріжок.

Червень підтискав, що сім днів ставав коротшим рівно на один тиждень. Із собою початок літа приніс вітри, на будівництві обох об'єктів стояли стовпи пилу. Під Києвом організувалась наша власна Арізона з грубими висохлими алкашами-будівничими, з голими торсами й зав'язаними в чотириох кінцях вузликом футболками, які заміняли

їм панамки. Ми домовилися із Зоєю Леонідівною, офіційною дружиною, що дім буде білим із блакитним дахом і бордовими воротами. А з Наташею, офіційною коханкою, що її дім буде жовтим із багряним дахом і блакитними воротами. В результаті дім Зої Леонідівни у нас вийшов багряним із жовтим дахом і блакитними воротами, а Наташин дім — блакитним із бордовим дахом і білими воротами. І коли я за черговий, витеклий, як пісок крізь пальці, тиждень приїхав обставляти будинки разом з Валерою, що той не гребував ані вантажити разом з усіма, ані пити за бригаду будівничих, ми знайшли двох жінок в екстазі істерії.

Роботяги дивились на нас посовілими очима — на риб'ячому оці в серпанку безконечного алкотуману — і знизували плечима, мовляв, а що — гарно фарба лягла. Валера тримався за голову й казав, протягуючи серединне «і»: «Ну пі-і-і-і-і-і-здец», Зоя зверхньо терла собі скроні, Наташа заковувала очі й погрожувала мені фізичною розправою, підкріплюючи її класикою: «Я знаю, де ти живеш». Ставало якось невідворотно зрозуміло, що будинки доведеться перефарбовувати.

Між собою Зоя і Наташа не спілкувались, але точно знали, що у кого з'явилося нового. Нова сукня в Зої — і Наташа вже виносила мозок Валері, нова машина в Наташі — і вдома на Валеру чекав холодний, повний презирства і зверхності, погляд, помножений на відсутність вечері-сніданку-обіду, аж до появи обнови на колесах у законної офіційної дружини. Зою цікавила справедливість, Наташу розривали чорти й капризи. Але, в принципі, «все всіх влаштовувало». Та фраза, якою супроводжуються будь-які невірогідні побутові інтриги-скандали-розслідування наших широт. Чомусь усіх тут влаштовують напівміри, напівжиття і напівбозна-що, тільки не любов. Досі для мене лишається питанням, що ж влаштовувало Валеру? Може, десь так він уявляв собі життя успішної людини й тікав

Кінець безкоштовного
уривку. Щоби читати
далі, придбайте, будь
ласка, повну версію
книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ